

Almindelig personlig indkomstskat – en forenklet bestemmelse

Resumé:

I papiret gives der en skitse til en bestemmelse af indkomstskatten, som er stærkt forenklet i forhold til den nuværende. Der slås til lyd for, at en konsekvent forenkling begrænser brugen af skattevariabler til nationalregnskabet.

---

indkomst.pud

Nøgleord: direkte skat, kildeskat

Indledning

I et tidligere modelgruppepapir er der antydnet en stærk forenkling af indkomstskattebestemmelsen i ADAM.¹ Dette har affødt ønsker om en uddybning; en sådan skal der gives et bud på i det følgende.

Skitse

Den overordnede indgang til skitsen er, at der som skattebegreber alene benyttes sådanne, som indgår i eller simpelt kan afledes af nationalregnskabsopgørelsen af skatterne.² Dette står i modsætning til den nuværende modellering, som omfatter den samlede kildeskatteopgørelse.³

Et par nye variabler må indføres:

$$Sdk = Sdky + Sksi(-1) + Ssf \quad (1)$$

Sdk Kildeskatter ialt (nationalregnskabsopgørelse)

Sdky Kildeskatter vedr. alm. personlig indkomst

Sksi Særlig indkomstskat

Ssf Formueskat

Herefter kan den centrale indkomstskatterelation følge:

$$Sdky = (tss0 + tss1 \cdot kbys2) Ys \cdot ksdky \quad (2)$$

tss0 Gennemsnitlig skattesats ved *kbys2*=0

tss1 Tillæg til skattesats (gange 100) ved 1 pct. stigning i gennemsnitsindkomsten (dvs. *kbys2*=0.01)

kbys2 Faktor, der udtrykker den reale stigning i gennemsnitsindkomsten i forhold til et udgangsskøn

Ys Skattepligtig indkomst

ksdky Korrektionsfaktor

---

¹Jf. Offentlige finanser og ny modelversion (modelgruppepapir Poul Uffe Dam 8. februar 1994, s. 2 f)

²Jf. *Skatter og afgifter 1993* (tabel 2.6)

³Jf. *Skatter og afgifter 1993* (tabel 5.7)

Data

Den nærmere definition af variabelen *Sdk* fremgår af nuværende variabelliste, indgang *Sk*. Kildeskatterne defineres i dag i praksis ud fra relationen. Denne er imidlertid afstemt med nationalregnskabsopgørelsen, så principielt er der ingen forskel mellem *Sdk* og *Sk*. Den forskel, der notorisk kan konstateres, må indtil videre betragtes som statistisk støj.

Variabler *Sksi* og *Ssf* indgår i den nuværende modellering. Begge variabler indgår også i nationalregnskabsopgørelsen og kan uden problemer videreføres herudfra. Heraf følger også, at *Sdky*, der umiddelbart er tænkt fastlagt residualt ud fra (1), kan afledes af nationalregnskabsopgørelsen. Bortset fra korrektionsfaktoren *ksdky* indgår alle øvrige af de anførte variabler i den nuværende modellering.

Model

Den nuværende kildeskattemodellering omfatter ligningerne 594-640, dvs. ialt 47 ligninger.⁴ Den skitserede nationalregnskabsmodellering vil foruden de to anførte ligninger omfatte de nuværende 594-598, 603, 607, 614-616, 619, 621, dvs. ialt 14 ligninger.

Desuden kommer der tilpasninger som følge af 1994-skattereglerne. Så vidt det kan ses, kan disse tilpasninger begrænses til broderinger på ligningerne 595 og 596. Sådanne skal under alle omstændigheder laves.

Det skal understreges, at der ikke med denne skitse er rykket ved den nuværende grænse mellem formodel og central model. Således er *bys*-beregningen forsat et formodelanliggende, mens omvendt de fra reglerne kendte skattesatser fortsat indgår i modellen, jf. lign. 595-598. Dette problem har ikke umiddelbart noget med problemstillingen nationalregnskabsmodellering vs. kildeskattemodellering at gøre. En klar lære af de seneste regelændringer er dog, at variablerne *tss0* og *tss1*, jf. (2), skal kunne eksogeniseres, hvilket ikke er tilfældet nu, jf. lign. 597 og 598.

Diskussion

Den åbenlyse fordel ved den anførte skitse ligger naturligvis i selve forenklingen og i den højere grad af overskuelighed, denne medfører. Skitsen går også i retning af international standard og anbefaling på området. Den afviger herfra ved fortsat at operere med skattepligtig indkomst på højresiden og ved en modellering af skattesatsen ud fra reglerne, jf. parenteser i (2). Seneste anbefalinger går på at bruge modellens (nationalregnskabs) almindelige

---

⁴Heraf vedrører 10 specifikt *Ysp* samt *Ysr* og *Ysti*, jf. s. 4.

indkomstudtryk og en gennemsnitssats.⁵ Skitsens baggrund er en formodning om, at trods alle ændringer gennem årene af skattepligtig indkomst kan denne betragtes som en meningsfuld makroøkonomisk serie. For satserne er betragtningen, at det danske indkomstskattesystem ikke er mere komplekst, end at den stiliserede gengivelse af reglerne, som er indeholdt i (2), giver god mening.

En væsentlig del af den forenkling, der følger med skitsen ligger på datasiden. For som nu at få foreløbige tal for kildeskattevariablerne er en specialopgørelse nødvendig. Denne er i praksis gennemført ved DØS's mellemkomst. Med skitsen vil denne rutine kunne bortfalde, når bortses fra variablerne skattepligtig indkomst og – i hvert fald indtil videre – A-indkomst.

Det mest iøjnefaldende tab ved skitsen er naturligvis bortfaldet af den detaljerede beskrivelse af kildeskattesystemet med de muligheder, som denne indebærer, for at følge beregningerne og gribe ind med justeringer på dette niveau.

For modelegenskaberne er det navnlig at bemærke, at beskrivelsen af den særlige restskattedynamik bortfalder med skitsen. Hermed tænkes der på, at B-skatter og trækprocenter ligger fast (trægt) inden for året (ikke bare i modellen), hvilket medfører, at der fx i ekspansionsår er tendens til stigende restskatter, som først forfalder senere. Omfanget af dette problem skal ikke overdrives; problemet kan muligvis afhjælpes ved en tidsserieøvelse på *ksdky*, jf. (2).

Endvidere indebærer skitsen, at variabelen for personlig indkomst, Y_{sp} , udgår. Hermed bortfalder muligheden for at afspejle virkningen af forskelle mellem udviklinger i denne og skattepligtig indkomst. Som tidligere bemærket er dette tab nok til at overse. Yderligere bortfalder, uden direkte forbindelse med den overordnede problemstilling for dette papir, hjælpevariablerne Y_{sr} og Y_{sti} .⁶

Visse mellemformer mellem den nuværende kildskattemodellering og den her skitserede nationalregnskabsmodellering kan naturligvis tænkes. Specielt er der peget på den mulighed, der er indeholdt i den nuværende model, hvorefter brugeren kan springe kildeskattesystemet over og koncentrere sig om slutskattebestemmelsen med en tilføjelse, rudimentær restskattekorrektur, jf. lign. 639 og 640.

Denne mulighed forekommer imidlertid yderst problematisk på andet end kort sigt. Den indebærer nemlig en fortsat brug af kildeskattevariabler, hvorved gevinsten på datasiden, som forekommer at være et enten-eller, udebliver. At skulle specialopdatere sådanne data, som kun halvhjertet udnyttes i modellen, synes ikke anbefalelsesværdigt.

---

⁵Jf. E.G. Mendoza, A. Razin og L.L. Tesar: A Comparative Analysis of the Structure of Tax Systems in Industrial Countries, *IMF Working Paper*, 1993/14.

⁶Jf. Offentlige finanser og ny modelversion (modelgruppepapir Poul Uffe Dam 8. februar 1994, s. 2 f)

Det overordnede synspunkt er derfor, at skal der forenkles i indkomstskattebestemmelsen, bør det ske med den konsekvens, der er angivet med skitsen her til en nationalregnskabsmodellering.